

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI O TEKSTU
NACRTA ZAKONA O PODSTICAJNIM MJERAMA ZA RAZVOJ ISTRAŽIVANJA I INOVACIJA

Vrijeme trajanja javne rasprave: od 1. novembra 2024. godine do 20. novembra 2024. godine

Javna rasprava o Nacrtu Zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija, počela je 01. novembra 2024. godine, objavljivanjem Javnog poziva na internet stranici Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija i portalu e-uprave i trajala je dvadeset dana. U toku Javne rasprave organizovan je Okrugli sto.

Ovlašćeni predstavnici ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi: Državna sekretarka u Ministarstvu prosvjete, nauke i inovacija, mr Marijeta Barijatarović Lanzardi, vršiteljka dužnosti generalne direktorice za inovacije i pametnu specijalizaciju, mr Marija Ražnatović i sekretarka Radne grupe za izradu Nacrta Zakona i načelnica Direkcije za inovacije, Nevena Radović.

Okrugli sto povodom Javne rasprave o Nacrtu Zakona o podsticajnim mjerama za razvoja i istraživanja i inovacija, održan je 15. novembra 2024. godine sa početkom u 9 časova, u Velikoj sali Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija, kako bi se predstavio detaljnije Nacrt Zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija i razmotrili predlozi zainteresovane javnosti.

Takođe, u okviru procesa javne rasprave održan je 20. novembra 2024. godine i sastanak **Radne grupe za pripremu Nacrta Zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija**, koju su obrazovali nekadašnje Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja i Ministarstvo finansija, a koju čine predstavnice relevantnih institucija, Univerziteta, inovacione zajednice, Fonda za inovacije Crne Gore i NVO sektora, a koja je predložila novo zakonsko rješenje.

Državna sekretarka Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija mr Marijeta Barijatarović Lanzardi predstavila je proces izrade Zakona ističući da je Radna grupa posvećeno radila na novom zakonskom rješenju od kraja novembra 2022. godine do sredine 2023. godine, uz paralelne konsultacije sa inovacionom zajednicom, te da su se nakon nedavnog usvajanja poreske reforme (Evropa Sad 2) i početka njene implementacije, stekli uslovi za predstavljanje novog Zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija.

Predložene su dvije podsticajne mjere: umanjeње poreza na dohodak fizičkih lica i poreza na dobit pravnih lica. Takođe, predloženi su novi modaliteti dodjele i monitoringa podsticajnih mjera. **Predstavnici inovacione zajednice** dali su predloge za

unapređenje teksta zakona u vezi maksimalnih intenziteta podsticajnih mjera, rokova, modaliteta implementacije i uključivanja drugih subjekata inovacione djelatnosti.

Podaci o broju i strukturi učesnika u javnoj raspravi: Pisane primjedbe su u definisanom roku dostavili Digital Den HUB d.o.o. – pravno lice i Vasilije Radović - fizičko lice, dok su na Okrugom stolu, osim predstavnika/ca Ministarstva, učešće uzeli predstavnici/ce Digital Den-a, ADP ZID-a i Center for Finance d.o.o.

Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

RB	PODNOŠILAC	PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE	OBRAZLOŽENJE	ODGOVOR
1.	Digital Den HUB Aleksandar Dimitrijević, izvršni direktor	<u>Primjedba/predlog/sugestija 1:</u> Član 5, stav 1 tačka 13	<u>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1:</u> Definisano da je Korisnik sredstava iz investicije startap, spinoff koji prodaje udjele. Prednje navedeno je neophodno drugačije formulirati, jer ne prodaje udjele Startap/spinoff, nego osnivači istih. Dodatni predlog je da se odredi limit koliko startap/spinoff/subjekat inovacione infrastrukture može da primi investicije/donacije, jer aktuelnim zakonom isto nije definisano i praksa je pokazala da je sklonu zloupotrebama. Konsultovati inovacionu zajednicu o tome koliko je sredstava dovoljno za Pre-seed i Seed fazu razvoja.	<u>Odgovor na primjedbu 1:</u> Navedena primjedba je uvažena. Naime, tokom javne rasprave zaključeno je da je kupovina udjela u ovom trenutku jako komplikovan proces/procedura, te kako je glavni cilj ulaganje u projekat startapa, odnosno spinofa, to je mehanizam donacije jednostavniji i onda se ova privredna društva tretiraju kao korisnici donacije. Ministarstvo će prilikom izrade Programa za dodjelu podsticajnih mjera

			za razvoj istraživanja i inovacija konsultovati inovacionu zajednicu.
2.	<p>Digital Den HUB</p> <p>Aleksandar Dimitrijević, izvršni direktor</p> <p>Član 8 stav 1 tačka 2</p>	<p><u>Primjedba/predlog/sugestija 2:</u></p> <p><u>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2:</u></p> <p>Definisati preciznije u odnosu na Zakon o privrednim društvima kako bismo znali da li se vrši kupovina udjela uz obavezu dokapitalizacije - sve ovo usaglasiti sa CRPS-om kao nadležnim organom da bi se precizno znala procedura, jer je praksa pokazala da je svake godine bilo neophodno dodatno usaglašavati formu ugovora sa službenicima CRPS-a zbog različitih tumačenja ove norme.</p>	<p><u>Odgovor na primjedbu 2:</u></p> <p>Navedena primjedba je uvažena, odnosno novo zakonsko rješenje će predviđati samo donacije u startapove i spinofove, jer je procedura kod donacije jasnija, a i sami monitoring utroška sredstava. Napominjemo da će Zakon o inovacionoj djelatnosti i dalje prepoznati i kategoriju investitora, a kako bi se otvorio prostor u budućnosti za podršku i kroz ovaj mehanizam.</p>
3.	<p>Digital Den HUB</p> <p>Aleksandar Dimitrijević, izvršni direktor</p> <p>Član 8 stav 1 tačka 3</p>	<p><u>Primjedba/predlog/sugestija 3:</u></p> <p><u>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3:</u></p> <p>Dodati subjekte inovacione infrastrukture, jer su privatni habovi diskriminirani na ovaj način u odnosu na ostale subjekte (koji su u vlasništvu države). Zakonom pooštriti uslove za registraciju subjekata inovacione infrastrukture. Propisati posebnim aktom da se isti kontrolišu kroz izvještaje o radu na kvartalnom ili polugodišnjem nivou, da se vrši evaluacija postignutih ciljeva koji su definisani Planom koji subjekat dostavlja prilikom apliciranja za registraciju u Registar. Startapovi radi</p>	<p><u>Odgovor na primjedbu 3:</u></p> <p>Primjedba se ne prihvata.</p> <p>Subjeksi inovacione infrastrukture nijesu samo subjekti u privatnom, već i državnom vlasništvu i Zakon o podsticajnim mjerama za razvoj israživanja i inovacija na taj način ne diskriminiše privatne infrastrukture, već</p>

		<p>adekvatnog razvoja koriste usluge subjekata inovacione infrastrukture ali subjekti inovacione infrastrukture moraju imati nezavisne izvore finansiranja kao što su donacije, a nesporno je da subjekti inovacione infrastrukture iako u privatnom vlasništvu djeluju u korist inovacione zajednice kao cjeline (za opšte dobro).</p>	<p>odrebe važe uopšteno za sve inovacione infrastrukture. Kako je podrška države za razvoj inovacionih infrastrukture porasla od 130.000,00 € u 2020. godine na 1.450.000,00 € u 2024. godini direktnom linijom budžeta, a u međuvremenu se pojavio i veći broj aktera u ovom dijelu, osim činjenice da je neophodno izvršiti detaljnu analizu u dijelu definisanja uloga u inovacionom ekosistemu i načina ostvarivanja sinergije, sa takvom vrstom informacija potrebno je definisati programsku podršku razvoju inovacionih infrastrukture, oko čega će takođe biti konsultovana inovaciona zajednica, za koju će ta vrsta podrške biti namijenjena.</p>
<p>4. Digital Den HUB Aleksandar Dimitrijević, izvršni direktor</p>	<p><u>Primjedba/predlog/sugestija 4:</u> <u>Član 10 stav 7</u></p>	<p><u>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4:</u> U redu je da se „bliži uslovi za sticanje statusa korisnika podsticajnih mjera, način korišćenja i maksimalni intenziteti podsticajnih mjera“ uvrđuju Programom, ali se Zakonom mora</p>	<p><u>Odgovor na primjedbu 4:</u> Primjedba se ne prihvata. Zakon o podsticajnim mjerama za razvoj</p>

			<p>postaviti precizan okvir ispod ili preko kojeg se ne smije prelaziti. Trenutnom formulacijom ovog člana ostavlja se prevelika sloboda nadležnim institucijama da mijenjaju intenzitete podsticajnih mjera čak i na godišnjem nivou što kompletnu inovacionu zajednicu dovodi u nesiguran i nepredvidljiv položaj, što dodatno otežava pronalazak investitora, posebno onih inostranih. Sugestija je da se Zakonom definišu okvirni uslovi (posebno maksimalni intenziteti podsticajnih mjera) kako bi se Programom mogli nesmetano određivati „bliži“ uslovi.</p>	<p>istraživanja i inovacija naslanja se na Zakon o kontroli državne pomoći i EU propisima iz ove oblasti koji su dio pravnog sistema Crne Gore. Šema državne pomoći je akt na osnovu kojeg se korisniku neposredno, u skladu sa uslovima određenim aktom, može dodijeliti državna pomoć na određeno ili na neodređeno vrijeme i u određenom ili neodređenom iznosu.</p> <p>Akt-Program se može donijeti na višegodišnji period, a prijavljivanje se vrši po osnovu konkursa, koji će biti u okviru ovog programa objavljivi na godišnjem nivou.</p> <p>Program, odnosno Konkurs, upravo uvodi sigurnost potencijalnom korisniku u smislu detaljnih uslova, rokova i obima podrške, a ostavlja mogućnost da obim podsticaja bude veći u odnosu na početnu godinu implementacije, odnosno da uslovi budu povoljniji po</p>
--	--	--	--	--

5	<p>Digital Den HUB</p> <p>Aleksandar Dimitrijević, izvršni direktor</p>	<p><u>Primjedba/predlog/sugestija 5:</u></p> <p><u>Član 12 Ograničenja, stav 1</u> <u>tačke 2 i 3</u></p>	<p><u>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Utvrditi maksimalni iznos intenziteta državne pomoći koji se mogu propisati Programom. - Definirati da se ograničenje odnosi na povezana lica u odnosu na trogodišnji period, jer se mora precizno odrediti iznos maksimalne državne pomoći u odnosu na trogodišnji period kako je propisano i aktuelnim zakonom. Ovo je posebno sporno, jer za ista ulaganja u poljoprivredne projekte koje propisuje Zakon o porezu na dobit pravnih lica koji stupa na snagu od 1.1.2025. godine ostaje mogućnost ulaganja do 300.000 na trogodišnjem nivou, pa je sugestija da moramo imati iste aršine i za oblast inovacija. 	<p>potencijalnog korisnika. Sa druge strane, ovakvo rješenje svakako ostavlja mogućnost da država, shodno makroekonomskim i fiskalnim kretanjima i smjernicama odredi obim odricanja od ove vrste prihoda, što je prirodan i odgovoran pristup prema planiranju budžeta Crne Gore.</p>	<p><u>Odgovor na primjedbu 5:</u></p> <p>Primjedba se ne prihvata.</p> <p>U dijelu maksimalnih inteziteta, objašnjenje je predstavljeno u odgovoru na primjedbu 4.</p> <p>Djelatnost poljoprivrede i inovaciona djelatnost ne mogu biti uporedive, jer im cilj i krajnja svrha nijesu iste, a ni sam tretman u nacionalnoj i EU politici.</p> <p>Okvir od tri fiskalne godine postavljen je prethodnim zakonskim rješenjem, a i važeći je dominantno za pomoć male vrijednosti (de</p>
---	---	---	--	--	--

			<p>minimis). U slučaju šema državne pomoći, intezijet će biti propisan samim aktom (Programom).</p> <p>U svakom slučaju, opšte ograničenje utvrđeno ovim zakonom odnosi se na činjenicu da tokom trajanja statusa korisnika podsticajnih mjera, povezana fizička i pravna lica sa korisnikom neće moći da ostvare ovo pravo.</p> <p><u>Odgovor na primjedbju 6:</u></p>
<p>6</p> <p>Digital Den HUB</p> <p>Aleksandar Dimitrijević, izvršni direktor</p>	<p><u>Primjedba/predlog/sugestija 6:</u></p> <p><u>Član 13</u></p>	<p><u>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6:</u></p> <p>- neophodno definisati u kojem periodu godine će biti Konkurs kako ne bismo imali različite rokove svake godine i na taj način dodatno ulivali nesigurnost i neizvjesnost u cijeli proces.</p>	<p>Primjedba se ne prihvata.</p> <p>Programom će biti utvrđen rok i potencijalni korisnici će imati jasan vremesnki okvir za pripremu.</p> <p><u>Odgovor na primjedbju 6:</u></p>
<p>7</p> <p>Vasilije Radović</p>	<p><u>Primjedba/predlog/sugestija 7:</u></p> <p><u>Član 8, stav 1 tačka 2 - brisati spinofove.</u></p>	<p><u>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 7:</u></p> <p>- član 5 stav 1 tačka 8 definiše spinof kao privredno društvo nastalo kao rezultat naučnih istraživanja ili transfera tehnologija, izdvajanjem iz postojećeg pravnog lica, s ciljem komercijalne eksploatacije rezultata istraživanja ili inovacija. Novosonovano preduzeće postaje startap. Iz preduzeća koje je jos u početnoj fazi razvoja, teško da će se izvojiti spinof. Spinof se osniva iz preduzeća koje</p>	<p><u>Odgovor na primjedbju 7:</u></p> <p>Primjedba se ne prihvata.</p> <p>Tokom javne rasprave ukazano je da smisao Zakona treba biti razvoj novih inovacionih proizvoda i na ovaj način cilj je da se podstakne privreda da razvija ovu vrstu konkurentnih</p>

			je već duže vrijeme na tržištu i sa ciljem komercijalizacije inovacije, tako da se pretpostavlja da osnivač/pravno lice ima sredstava za razvoj samog projekta. Spinofo treba ostaviti mogućnost reinvestiranja sopstvene dobiti u vlastiti projekat, kao poresku olakšicu.	proizvoda. Ono na čemu se može raditi jesu limiti u odnosu na fazu razvoja proizvoda.
8	Vasilije Radović	<u>Primjedba/predlog/sugestija 8:</u> <u>Član 8, stav 1 tačka 2 - brisati akcije</u>	<u>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 8:</u> - prodaja akcija je sporna sa aspekta dostizanja intenziteta državne pomoći.	<u>Odgovor na primjedbu 8:</u> Primjedba se usvaja, odnosno novo zakonsko rješenje će predviđati samo donacije u startapove i spinofove, jer je procedura kod donacije jasnija, a i sami monitoring utroška sredstava. Napominjemo da će Zakon o inovacionoj djelatnosti i dalje prepoznavati i kategoriju investitora, a kako bi se otvorio prostor u budućnosti za podršku i kroz ovaj mehanizam.
9	Vasilije Radović	<u>Primjedba/predlog/sugestija 9:</u> <u>Član 8, stav 1 tačka 2 – razmisliti o donacijama startapovima.</u>	<u>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 9:</u> - možda da se investitorima/ donatorima ostavi mogućnost donacije u startapove kao poreska olakšica, čime bi se izbjegao dugotrajan proces registracije vlasničkog udjela u CRPS-u, kao i činjenica da se preduzeća čiji je osnivački kapital 1 €, prodaju udjela od 0,1% za 100.000 € i	<u>Odgovor na primjedbu 9:</u> Primjedba se usvaja.

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Nakon završene Javne rasprave, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija je razmotrilo sve pristigle primjedbe, predloge i sugestije i nakon toga sačinilo Izvještaj o sprovedenoj Javnoj raspravi koji se objavljuje na internet stranici Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija, i portalu e-uprave.

Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja: Podgorica, 22. novembar 2024. godine

Naziv organizacione jedinice ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacрта Zakona: Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju.

Marijeta Barjaktarović Lanzardi

_____
mr Marijeta Barjaktarović Lanzardi
Državna sekretarka